

22 בנובמבר 2006
עדכון : 29.11.2015
עודכן : 3/1/2016
עודכן : 3/1/2016
עודכן : 7/1/2019

הנחייה מס' – 55
י/ב/ת/ח/מ

הנחיות לבדיקת רישיונות, ביטוחים לכלי רכב ורישיונות נהיגה (מפעיל / נהג)

בהתאם לדרגות רישיונות הנהיגה החדשים של משרד התחבורה.
כלי צמ"ה, טרקטור, רכב משא / מיכלית, גרור, מנוף, מרסקת גזם, רכב הסעות

תהליכי העבודה בהנחיה זו נקבעו "כסיכון קביל" בכפוף להוראות הבטיחות שבהנחיה זו.

עם הזמנת כלי רכב: (רכב הסעות, כלי צמ"ה, טרקטור, טרקטורון, רכב משא / מיכלית, גרור, מנוף, מרסקת גזם) יש לוודא (לפני הגעת הכלי לשטח), כי לכלי הרכב יש רישוי וביטוח תקפים הנדרשים על פי חוק.
יש לבקש מבעל רכב / הכלי לשלוח באמצעות פקס העתק רישיון, ביטוח ורישיון נהיגה של הנהג/מפעיל, או כל רישוי אחר כפי הנדרש (ראה הנחיות).
עם הגעת הכלי לשטח יש לוודא בשנית כי הרישיון והביטוח תואמים את הרכב / הכלי והמפעיל. יש לתעד את הבדיקה ביומן העבודה או בטופס בדיקה לכלי רכב / צמ"ה.

אין להעסיק נהג/מפעיל ו/או כלי רכב ללא רישוי ו/או ביטוח בעל תוקף - מתאים

ציוד הנדסי אופני – מכונה ניידת אופנית – לוחית רישוי שחורה 6 ספרות

מפלסת, יעה אופני (שופל), מוביל עפר (שופכן), גיונסון, מתיז מים, מחפר אופני, JCB, בובקט.
תוקף רישיון, תאריך בדיקה ותוקף בדיקה (על גבי אישור תקינות ציוד מכאני).
תוקף ביטוח חובה. (זהה לביטוח רכב).

רישיון נהיגה לנהג מכונה ניידת חייב בקורס הסמכה ורישום התר למכונה ניידת. או בעל רישיון נהיגה מסוג: C, C+E **שניתן לפני 22/6/2010**

(חידוש רישוי (טסט) למכונה ניידת, יכול להתבצע גם בשטח העבודה על ידי בוחן מוסמך)

ציוד הנדסי זחל – מכונה ניידת זחלית – לוחית זיהוי שחורה 6 ספרות.

(D-6,7,8,9,10, מחפר (באגר), זחל קידוח, שופל זחל, יעה אופני / זחלי - זעיר(בובקט, FL-4), מכבש, תוקף רישיון, תאריך בדיקה ותוקף בדיקה, תוקף ביטוח פוליסה כללית.
רישיון נהיגה לנהג / מפעיל – למכונה ניידת **זחלית** – כל רישיון לכלי רכב (לא כולל דו גלגלי. רישוי מכונה ניידת מתבצע במקום בו נמצא הכלי).

טרקטור משא (טרקטור עם ארגז משא קבוע והגה)- לוחית רישוי צהובה 7 ספרות.

(פולריס, קווסאקי,)

רישיון רכב – תוקף, חותמת תשלום, חותמת מכון רישוי, (לא רשאי לנוע בכביש מהיר).

רישיון נהיגה לנהג דרגה: 1 (מוגבל בתחום המושב או הקיבוץ בלבד).

דרגה: B, C, C1. (ללא הגבלה).

טרקטור – לוחית רישוי צהובה 7 ספרות.

(טרקטור חקלאי)

רישיון וביטוח חובה - (זהה לרישוי וביטוח רכב פרטי / מסחרי).

רישיון רכב – תוקף, חותמת תשלום, חותמת מכון רישוי, (לא רשאי לנוע בכביש מהיר).

ביטוח – תוקף ביטוח, חותמת תשלום.

רישיון נהיגה – דרגה: 1.

משאיות / מיכלית מים – רישיון וביטוח זהים לרכב פרטי / מסחרי.

רישיון רכב – תוקף רישיון, חותמת תשלום, חותמת מכון רישוי.

רישיון מוביל – (למשאית מ-10 טון ומעלה) – תוקף רישיון, אישור קצין בטיחות בתעבורה אחת לחודש, (חתימה וחותמת אדומה בלבד).

רישיון נהיגה – דרגה C1 (עד 14.999 ק"ג) - (מי שבידו רישיון לפני 9 בינואר 2005)

רישיון נהיגה – דרגה C1 (עד 12.000 ק"ג) - (מי שבידו רישיון אחרי יולי 2006)

רישיון נהיגה דרגה C - (15 טון ומעלה)

גרור רכין (עגלת משאית נגררת) גרור נתמך (עגלה הנתמכת על גבי הרכב) – רישוי, ביטוח ורישיון

מוביל, אישור חודשי מק. בטיחות בתעבורה (נפרד מכלי הרכב).

רישיון נהיגה דרגה B: ראשי לגרור גרור שמשקלו המותר אינו עולה על 1500 ק"ג.

C1: ראשי לגרור גרור שמשקלו המותר אינו עולה על 3500 ק"ג.

EC: ראשי לגרור גרור ללא הגבלת משקל.

רכב להסעת נוסעים בשכר – רישיון רכב, רישיון נהיגה, ביטוח אישור חודשי של ק. בטיחות בתעבורה,

רישיון הסעה, אישור בלמים.

רישיון רכב – רישום של אוטובוס פרטי או אוטובוס ציבורי, תוקף רישיון.

ביטוח – בסעפי התרים והגבלות, סעיף 32- ביטוח הסעת נוסעים בשכר.

אישור ק. בטיחות בתעבורה – חותמת חודשית של ק. בטיחות בתעבורה.

רישיון הסעה – אישור משרד התחבורה ותאריך תוקף.

אישור בלמים – אישור וחותמת מוסך, תקף לשישה חודשים.

רישיון נהיגה – התאמת דרגת רישיון הנהיגה לרכב, ותק נהיגה של שלוש שנים לפחות, מגבלות נהיגה (

במידה ומצוין ברישיון).

כלי הרמה – משאית מנוף – (בהפעלת המנוף בלבד)

אישור בדיקה תקופתית של עגורנים ואביזרי הרמה.

תאריך הבדיקה הבאה (תוקף), חתימות בודק מוסמך.

מפעיל / נהג – תעודת הסמכה למפעילים ואתתים, עגרון להעמסה עצמית 2ד, תוקף, חתימה וחותמת.

רישיון נהיגה, רישוי וביטוח רשות פלסטינית

רישיון מטעם הרשות הפלסטינית- משרד התחבורה, רשות הרישוי.
רישיון רכב – תוקף רישיון, חותמת תשלום, חותמת מכון רישוי.
ביטוח רכב – מונפק על ידי חברת ביטוח פלסטינית.
רישיון נהיגה – דרגה C1 (עד 14.999 ק"ג) - (מי שבידו רישיון לפני 9 בינואר 2005)
רישיון נהיגה – דרגה C1 (עד 12.000 ק"ג) - (מי שבידו רישיון אחרי יולי 2006)
רישיון נהיגה דרגה C - (15 טון ומעלה)
רישיון וביטוח חובה - (זהה לרישוי וביטוח רכב פרטי / מסחרי).
רישיון – תוקף, חותמת תשלום, חותמת מכון רישוי.
ביטוח – תוקף ביטוח, חותמת תשלום.

מסקת גזם – רישיון רכב וביטוח חובה זהים לרכב פרטי / מסחרי.
רישיון רכב – **גרור לריסוק גזם** - תוקף רישיון, חותמת תשלום, חותמת מכון רישוי.
ביטוח – תוקף ביטוח, חותמת תשלום.
רישיון נהיגה – לא נדרש.
הנחיות נכתבו בשיתוף קציני הבטיחות בתעבורה.

נהגים בעלי תעודת זהות / רישיון נהיגה פלסטינאי:

מתוך פקודת המנהל האזרחי "חל איסור על תושבי איו"ש לנהוג בכלי רכב ישראלים, אלא בהיתר, בהתאם לתחיקת הביטחון,בהתאם לתקנה 578(ב) לתקנת התעבורה, התשכ"א- (1961), לפיה "לא ינהג תושב אזור (יהודה שומרון ועזה) רכב שאינו רשום באזור אלא אם כן יש בידו היתר לכך מאת מפקד כוחות צה"ל באזור או מי שהוא הסמיך לכך.

לפי כך, נהג בעל תעודת זהות מטעם הרשות הפלסטינאית (יהודה, שומרון, עזה) ובעל רישיון נהיגה מטעם הרשות הפלסטינית **אינו רשאי לנהוג** בכלי רכב ישראלי **מכל סוג שהוא** (לוחית זיהוי צהובה / שחורה) אלא אם ברשותו בנוסף לרישיון נהיגה פלסטינאי (תקנה 578 א) גם **היתר לנהיגה בישראל מאת מפקד כוחות צה"ל**.

יחד עם זאת, בפסיקת בית המשפט מיום 7.1.2010 נגד תושב פלסטינאי בעל רישיון נהיגה פלסטינאי שנאשם בנהיגה במכונית ניידת בניגוד לפקודת המנהל האזרחי, קבע השופט אברהם טננבוים בפסק הדין: (סעיפים 13 עד 19) **בהמשך ההנחייה**.

פסיקה

האם חלה תקנה 578ב' על מכונה ניידת?

13. כזכור, לשון התקנה הוא "לא ינהג תושב אזור רכב שאינו רשום באזור". ניתן לפרש תקנה זו בשתי צורות. הראשונה היא כי תושב האזור ינהג בישראל אך ורק רכב הרשום באזור. קרי, כל רכב שאינו רשום באזור, לא ניתן לנהוג בו בישראל. תושב האזור רשאי לנהוג בישראל אך ורק ברכב עם לוחיות זיהוי של האזור, והרשום באזור.

14. הפרשנות השנייה מקילה יותר ועל פיה, מתייחסת התקנה רק לרכב הרשום באזור כלשהו. קרי, רכב רשום, אך אינו רשום באזור, אסור לנהוג בו בישראל. אך רכב שאינו רשום בשום מקום, ניתן לנסוע בו בישראל.

15. מבחינה פרשנית, ישנם נימוקים לכאן ולכאן. מבחינה ביטחונית גרידא, ניתן לומר שאותו היגיון שקיים באיסור הנהיגה במכונית קיים גם במכונה ניידת (אם כי מועט יותר). אולם הפרשנות השנייה יכולה להגיע לאבסורד משום שלכאורה גם באופניים לא יכול תושב האזור לנסוע בישראל משום שאינם רשומים באזור[1].

16. בכל מקרה, כאשר ישנה אפשרות ליותר מפירוש אחד, קובע במפורש סעיף 34כא. לחוק העונשין כי: "ניתן דין לפירושים סבירים אחדים לפי תכליתו, יוכרע העניין לפי הפירוש המקל ביותר עם מי שאמור לשאת באחריות פלילית לפי אותו דין."

17. ומדוע רלוונטית הפרשנות לענייננו? משום שהנאשם כאן נהג במכונה ניידת שאיננה טעונה רישום. תקנה 280 לתקנות התעבורה קובעת בהאי לישראל:

(א) בעליה ומחזיקה של מכונה ניידת אשר לפי מבנה אינה מסוגלת לנוע במישור במהירות העולה על 40 ק"מ לשעה או הרשומה לפי חוק רישום ציוד הנדסי, תשי"ז-1957, פטור מחובת רישום ומחובת רישיון רכב לפי סעיף 3 לפקודה.....

18. יוצא אם כן כי המכונה הניידת בה נהג הנאשם לא הייתה טעונה רישום. וממילא השאלה האם מותר היה לנאשם לנהוג בה תלויה בפרשנותנו את תקנה 578ב'. במצוות המחוקק צריכים אנו לבחור בפירוש המקל ביותר עם הנאשם, וממילא לפי הפרשנות המקלה מותר לתושב האזור הנמצא בישראל ברשות ובאישור לנהוג במכונה ניידת.

סוף דבר

19. לאור כל מה שכתבנו למעלה. הרי במצב המשפטי הנוכחי הקיים בישראל, **מותר לו לנאשם שהוא תושב האזור העובד בישראל לנהוג על מכונה ניידת גם ללא ההיתר המתבקש בתקנה 578. אשר לכן, החלטתי לזכות את הנאשם מכל אשמה**

אי לכך, בכפוף לסעיפים: 17, 18, 19, שבפסיקה זו, תושב פלסטינאי בעל רישיון נהיגה פלסטינאי מתאים רשאי לנהוג במכונה ניידת שאינה טעונה רישום גם ללא היתר מאת מפקד כוחות צה"ל.

בברכה ,

אורי שמואלי
מנהל בטיחות ארצי

מצורפים:

- א. טופס הזמנת כלי צמ"ה כולל מידע חיוני להבטחת תהליך עבודה מבוקר.
- ב. טופס ביקורת ותיעוד לכלי צמ"ה / רכב.
- ג. טופס הפסקת / התחלת עבודה.

מחלקת צמ"ה

מרחב: _____

תאריך: _____

לכבוד,

א.נ.

הנדון: הזמנת משאית, כלי צמ"ה, טרקטור

בהתאם להסכם מס' _____ בינד ובין הקק"ל לשנת: _____ אנו מזמינים בכפוף לתנאי החוזה: משאית, כלי צמ"ה / טרקטור, אחר, מסוג: _____ לתקופה שבין: _____ לבין: _____, עבור אזור / מחלקה: _____ לביצוע עבודה/ות מסוג: _____ סך הכל _____ ימי עבודה.

התשלום עבור שעת עבודה הינו: _____ לא כולל מע"מ.

על המפעיל / כלי להתייבב בתאריך: _____ בשעה: _____ באתר: _____

בפני האחראי/ מנהל העבודה: _____ טל: _____ נייד: _____

להזכיר,

בכפוף לתנאי החוזה, משרד התחבורה, פקודת הבטיחות בעבודה ולמשרד לאיכות הסביבה יש לוודא כי:

- א. כל הביטוחים והרישיונות לרבות רישיונות הנהיגה של המפעילים יהיו בעלי תוקף.
 - ב. המפעיל והכלי תואמים את הדרישה ואופי העבודה כפי שצוינו.
 - ג. הכלי נמצא במצב תקין ובטוח.
 - ד. מיכלי דלק / סולר יהיו מוצבים בשטח האתר בתוך מאצרה בלבד, ויכללו שלט: "חומר מתלקח"
 - ה. עם קבלת ההזמנה יש לשלוח לפקס מס' _____ העתק רישיון המפעיל, הכלי והביטוח.
 - ו. על המפעיל להתייבב לפני תחילת העבודה בפני האחראי יציג בפניו מקור או העתק מרישיון המפעיל, הכלי והביטוח, את ציוד המגן העומד לרשותו אשר יכלול: אפוד זיהוי צהוב, אטמי אוזניים / אוזניות, כפפות עבודה ונעלי בטיחות ויקבל ממנו הנחיות בטיחות לאתר העבודה.
- לא יועסק מפעיל / כלי צמ"ה / טרקטור ללא התנאים שציינו או אחד מהם.**

בברכה,

טל. לבירורים: _____

עתק:

מנהל יח' ביצוע: _____

מנהל אזור: _____

אתר : _____ מנהל עבודה : _____

דרגת רישיון	תוקף רישיון	מספר רישיון נהיגה	מספר תעודת זהוי	שם נהג מפעיל	תוקף רישיון מוביל	תוקף אישור ק.בטיחות	תוקף ביטוח	תוקף רישוי	תאריך רישוי	מספר רישוי	שם בעלים	סוג כלי	תאריך בדיקה

<u>סוג ביטוח</u>	<u>דרגת רישיון נהיגה</u>	<u>סוג הכלי/רכב</u>	<u>סוג ביטוח</u>	<u>דרגת רישיון נהיגה</u>	<u>סוג הכלי/רכב</u>
חובה	0.4	משאית + גרור מעל 4 טון	חובה	0.3	משאית עד 15 טון
חובה	0.1 + טרקטור	טרקטור	חובה	0.3 + היתר משא מעל 15 טון	משאית מעל 15 טון
			כללי צד ג' + נזקי גוף ומע'	0.1 + מ.ניידת/טרקטור /02	מכונה ניידת

הודעה על הפסקת עבודה

אתר : _____ מרחב : _____ יח' : _____

אל : _____ שם ומשפחה : _____ תפקיד : _____

מאת : _____ שם ומשפחה : _____ תפקיד : _____

הריני להודיעך כי החל מיום : _____ שעה : _____

עליך להפסיק לאלתר את תהליכי העבודה מהסיבות הבאות:

פרטי הכלי - סוג הכלי : _____ מספר : _____

_____ .1

_____ .2

_____ .3

לתשומת ליבך :

א. העבודה תחודש בתנאים הבאים :

ב. במידה והפעולות הנדרשות מתבצעות בשטח העבודה, עליך לנקוט בכל אמצעי הבטיחות על פי פקודת הבטיחות ו על פי הוראות יצרן.

ג. הפעולות הנדרשות תתבצענה על ידי אנשי מקצוע מיומנים ובעלי הסמכה בלבד .

ד. במידה ולצורך הפעלה מחדש של המכונה \ הכלי יש לקבל אישור מתקין , בודק , וכו. יש להמציא עותק מאישור התקינות למנהל העבודה \ יערן \ או אחראי אחר מטעמו .

אישור מקבל ההודעה : שם ומשפחה _____ תפקיד : _____

אישור תחילת \ המשך עבודה

אל : שם ומשפחה : _____ תפקיד : _____
מאת : שם ומשפחה : _____ תפקיד : _____
הנני מאשר את המשך ביצוע : _____
החל מיום : _____ שעה : _____
מהסיבות הבאות : _____
פרטי הכלי - סוג הכלי : _____ מספר : _____